

Савецкая

Год выдання першы.

БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Літэрацка-выдавецкі аддзел Політычнага ўпраўленьня Заходняга фронту.

Выданьне Рэвалюцыйнага камітэту Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі Беларусі.

№ 1 (11).

Нядзеля, 15-га жніўня 1920 г.

Кошт 2 руб.

„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“.

„Савецкая Беларусь“ нарадзілася і вышла ў сьвет жорстага лютага гэтага году.

То была цяжкая пара для Беларусі і яе працоўнага народу. Панскі прыгон ціснуў яе бязьлітасна і бязпагадна. Узмацованае магнацтва і думкі не дапускала аб тым, што хутка прыдзе час пакінуць захоплены край і абараняць сваё жыццё пад сьценамі Варшавы.

Наадварот, увераннае ў сваю сілу панства пускала ў ход усе спосабы, усе хітрасьці, сілу, грошы і абман, каб прыцягнуць да сябе Вольную Беларусь, ступіць на яе цяжкім абсапам і над зьвон ланцую вярнуць даўнейшы прыгон ля работнікаў і сялян беларускіх.

Наўтрымны здзек гуляў па краіне, а працоўны беларус, як і заўсёды, згнанаўчы сьвіну, пакорна маўчаў і чагосьці чакаў, заціўшы вялікую помсту да сваіх угнятацеляў.

У гэты час, на ўсходняй аскараіне Беларусі, вольнай і свабоднай, у г. Смаленску, гурток беларусаў-бальшавікоў, між іншай працай не забываў аб забранай панамі частцы свае краіны. Яе мукі і стогны адбіваліся ў іх грудзях нястрымнай помстай, а вера ў блізкі час яе зьвальненьня—застаўляла выгукваць кліч узбуджэньня, кліч паўстаньня проці панюў к працоўнаму народу Беларусі, дзе-б ён ня быў.

І гэты кліч, выкладаны на паперу, складаны ў друкаваныя радкі газэты, разносіўся ўсюды і казаў у кожным слове і кожным радку, што Беларусь— „Савецкая Беларусь“, што гаспадар краю—работнік і селянін, а ня крывавы, польскі пан.

Што гэта ёсьцека і будзе! Жыцьцё пасьпяшыла гэта апраўдаць.

Уздым Рэвалюцыі, ахапіўшы чырвоную армію, памог ёй найхутчэй—жа скінуць панскі прыгон і зрабіць Беларусь вольнаю, Савецкаю старою.

У Чырвоную сталіцу Беларусі—Менск, „Савецкая Беларусь“ увайшла хоць на расейскай мове, але з тым-жа духам, с тым настроем, с тэю вераю ў скорасе запанаваньне камунізму па ўсім сьвеце, у захаваньне вольнай Беларусі на векі, з якімі яна і нарадзілася. Праз 20 нумараў яна трымала высокую сыяг соцыялістычнай Беларусі, цвёрда і ўверана, і перадала яго нам ізноў.

Цяпер „Савецкая Беларусь“ выходзіць у Соцыялістычнай Савецкай Рэспубліцы Беларусі на беларускай мове.—на мове работнікаў і сялян Беларусі.

Яе заданьне, як і ўперад, было будзіць беларускі працоўны народ да прылучэньня яго к чырвонай сьцягу працоўнага народу ўсёго сьвету, да прымажэньня волі камунізму, да творчасьці новага свабоднага жыцьця.

„Савецкая Беларусь“—газэта беларускіх сялян і рабочых, праца ў ёй—іх абавязак.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

Вестні Палкоўнага Штабу Рэвалюцыйнага Савету Рэспублікі (за 13 жніўня).

Заходні фронт.

У Седлецкай вакузе намі забрана цястачка Бжуні. Чаэтки нашага войска падыходзяць да рэчкі Уіра, дасягнуўшы пунктаў на 20 і 25 вёрстаў ўсходняй гэтае рэчкі. Забраўшы Вышкаў, мы падаліся заходняй, паўдзённай і ўсходняй ад гэтага гораду.

11 жніўня намі забраны гор.Венграў і гор. Лукаў.

Паудзенна-Заходні фронт.

У Уладзімір-Валынскай ваколіцы наша войска далей наступае.

Паудзенны фронт.

На рэчцы Днястру і ўзбярэжжы Чорнага мора боз перамен. На Крымскім вучастку, у Арэхаўскай ваколіцы наша коньніца вядзе упартую бойку з вялікімі сіламі ворага.

За ваеннага камісара палкоўнага штабу Рэвалюцыйнага ваеннага савету Рэспублікі Васільеў.

+ Як ратаваўся Кобрын.

Горад Кобрын вельмі цікава бараніўся ад адступаючых бандаў белай шляхты. Гэта, бадай, адзіны горад на Беларусі, дзе упалелі грамадзянскія будынкі, вакзал і навет масты праз раку Мухавец.

Здарылася гэта дзякуючы „сумнаму“ непаразуменьню. За два дні перад выхадом з Кобрына група названцаў уварвалася ў дом старасты п.

Бабынскага і, прыняўшы яго за жэна, пачала рабаваць яго дом і паранілі яго.

Выпадкова пазнаўцы былі схоплены і па загаду каманданта разстрэляны зараз-жа. Гэта наваля перападох на банды рабаўнікоў, і яны хутка пакінулі горад.

Жыхары сьнаткалі Чырвоную армію вельмі прыхільна і перадалі ёй вялікіе запасы харчоў, якіе шляхта не паспела вывезці.

+ Чырвоная Польшча.

Побач з тым, як Чырвоная армія прабіраецца наперад углыб Польшчы, ва ўсіх мясцох і гмінах прыкмячаецца цяжкі пад'ём сярод польскага рабочага люду. Галоўным чынам прыхільна спаткаюць Чырвоную армію батракі, якіе вякімі мучыліся пад ярмом польскіх памешчыкаў.

У некаторых паветах батракі арганізаваліся да прыходу Чырвоных войск і ўаброіліся аружжам легіянераў, якіе ўцякаюць з фронту.

Дээртырство ў польскай

арміі настолькі навялічылася, што прышлося стварыць дзеля гэтага спецыяльныя карцельныя атрады з жандараў. Многіе легіянеры і пазнанцы бягуць з фронту, каб вывезці нарабаванае дабро. Батракі не дазваляюць паном вывазіць з маёнткаў жывёлу і інвэтар, а ў некаторых мясцох арганізуюцца і партызанскія атрады.

У вызвалёных мясцох Рэвалюцыйнае камітэты складаюцца толькі з палкоў.

Апаска яшчэ ня мінула.

Нашы чырвоныя пелкі аслабаны ўсю Беларусь. Заразжа яны б'юцца на польскай зямлі.

Ужо заняты польскія гарады: Пажанаў, Мажаў, Седлец, Заняцьце Варшавы—пытанне некалькіх дзён. Хутка працоўная Польшча, дзякуючы моцы нашай герайскай Чырвонай Арміі, звольніцца ад сваіх векавечных угнятацеляў—польскіх паноў і капіталістаў.

Але ці можна казаць, што барацьба канчаецца, што рабочым і сялянам Беларусі не пагражае ніякая апаска?

Шляхта разбіта—гэта праўда. Польскія легіяны моцна пабіты. Бедапаліякі панеслі вялікія страты. Але ня треба забываць, што польскія войскі яшчэ ня зусім разбіты, што іх жывая моц яшчэ ня знішчожана. Шляхта аказуе вялікае сапраціўленне, аб чым гавораць баі пад рэчкамі Наровам і Бугам. А белгвардзейская газета „Новае Слово“ ад 5 жніўня паведамляе з Варшавы, што ня глядзячы на будучую часовую згоду, налякі рыхтуюцца к далейшаму сапраціўленьню.

Ня гэтак даўна галава польскага ўраду Дачынскі перад усімі прызнаваўся, што часовая згода палікам вельмі патрэбна, як перадышка. А верныя саюзнікі белапаліякаў—Францыя, Англія і Амерыка шукаюць розных спосабаў, каб захаваць адыхаючую шляхту. Кожны дзень паведамляецца ў друку аб дапамозе, якую Антанта дае белгвардзейскай Польшчы. Ангельскія газеты даюць знаць аб высадцы ў Трэсьце войск, якія павінны трымаць адчыненым калідор для перасылкі амуніцыі польскай арміі праз Венгрыю і Чэха-Славію, і што французскія войскі могуць быць адпраўлены ў працягу месяца ў Польшчу.

За тры гады грамадзянскай вайны ў Рассеі, разбойнікі Антанты ні на хвіліну не астаўлялі нас у супакоі. І да тых часоў антаўскія збуйцы не перастаюць здэкавацца над Савецкай Расеяй, пакуль мы ім не дамо добрага тэўдэля.

Зьніштожыць шляхту і кончыць з Врангелям—наша святае заданьне. Сваімі паведанімі над імі мы пакажам усясветным крававіцам, што з Савецкай Расеяй треба лічыцца, як з магутнай сілаю, і зmusім прызнаць нас, як вялікае Прадлетарскае Гасударства.

Нашы ачэшныя ўспехі на заходнім хронце прымусялі ангельскую газету прызнаць, што ініцыятыва (пачатак у дзеле) к згодзе знаходзіцца зараз у руках більшавікоў, але гэта ўжо не більшавікі семнаццаціга года—ніша газета, мы маем цяпер справу з Расеяй, як з адной з вялікіх дзяржаў.

Апошні абмен дыпламатычнай нотай паказаў, што мы гамонім з Расеяй, як раўныя з раўнымі. Расейскі Урад лічыцца фактычна прызнаным.

Калі ўсе мы разаб'ём шляхту і Врангеля, то зmusім антаўскіх шуляроў прызнаць нас ня толькі на паперы, а і на справе.

Працоўны народ Беларусі, твой лёс у тваіх руках. Але сусветныя разбойнікі не дадуць табе супакою, пакуль мы зусім не разаб'ём мазгаўні яснавальможным паном.

С. Рэзцоў.

Вакола вайны з Польшчай.

Буржуазеі цяжка.

Газету „Політыкен“ паведамляюць з Лёндану, што, як кажучь ангельскія вайсковыя спецыялісты, дзеля падтрыманьня польскіх войск у барацьбе з більшавікамі патрэбна некалькі сот тысяч чалавек. Аднак, у Англіі немгчыма сабраць такіх войска, бо правадзры рабочы не згоджаюцца з тым, каб рабочыя пусьбіліся ў вялікую военную авантуру.

Апрача таго, ангельскія вайсковыя рабочыя, не спачуваюць більшавікам, адносяцца няпрыхільна і да Польшчы.

Пад пільным дзорам.

У Вену прыбыла французская вайсковая камісія, каб цікаваць за правам вайсковых матар'ялаў у Польшчу.

Кара яшчэ будзе!

Вядомы нямецкі гісторык прафесар Шыман кажа:

„Польшча заўсёды была разбойніцкай дзяржавай і усімі спосабамі рэлігійнай нецярпімасьці і заўятага нацыяналізму прыціскала людзей іншай веры або нацыі.“

Напад Польшчы на Савецкую Расею, пачаты па прыказу Антанты, далёка яшчэ не панёс заслужанай кары.

Нацкоўваюць.

Як паведамляюць з Вены (сталеца Аўстрыі), саюзнікі вядуць са журні, карыстаючы сваёй вагаю і сілаю, каб замацаваць хіўрус паміж Румыніяй і Юга-Славіяй супроціў Савецкае Расеі. Расейскія ворагі рэвалюцыі сустракаюць

у Юга-Славіі вялікую прыхільнасьць.

Румынскія правіцельства пярэе вырабляе варункі, на якіх яно магло б уладзіць усе спрэчныя пытаньні між Румыніяй і Юга-Славіяй і разам распачаць наступ на Расею.

Юга-Славія патрабуе ўступак у Банале, а Румынія хоча дастаць адданьні з Украіны і Чарнаморскага ўзбярэжжа. У Белградзе (сталеца Юга-Славіі, быўшая Сэрбская) збіраюцца і вядуць свае справы ахвіцэры Дэвікіна, царскія ўцекачкі і прыхільнікі Керэнскага. Рабочыя і дробная буржуазія Юга-Славіі, разлуваная на сваё правіцельства, зусім ня хоча вайны.

Пазыцыя Нямецчыны.

З пэўных крыніц газэце „Сегодня“ паведамляюць:

Нямецчына аб'явіла, што ня будзе ўмешывацца ў Расейска-польскую вайну.

Нямецчына будзе прытрымлівацца згоўвных паміжна-роўных умоваў у справе ўвазу і вывазу аружжа, бо ні Расея, ні Нямецчына не належаць да саюзу народаў і дзеля гэтага кіруюцца толькі Гагскай умовай.

Нямецчыну нельга прымушаць здаць Польшчы аружжа, якое належыць выдаць Антанце, бо аружжа павінна быць знішчана, згодна 100 пункту мірных умоваў.

Антанта можа пасылаць праз Нямецчыну войскі толькі дзеля дапамогі правядзеньня мірнага дагавору, а не на дапамогу Польшчы ў барацьбе апошняй проціў дзяржавы, якая ня прымала ўдаелу ў утварэньні Версальскай мірнай умовы.

Чырвонаармеец Панкел Ліпа.

(Сказ.).

Калі Панкел Ліпа вярнуўся ў казармы і прашоў у сваю роту, то там яго таварышы ўжо спалі. У казарме было ціха: толькі і чулася глухое цыканьне старога загарка дзесьці за сьцяною ў канцелярыі, ды мерныя выразныя стукі крокаў вартаўніка. У абодвух канцох калідору, у няглыбокіх ямаках—лэхах у сьцяне, былі устаўлены замурваныя дымавыя педгляджаньне дымавыя педгляджаньне лямпы-сьвірэчкі; цямлыва гаручы, яны кідалі ад сябе досыць прасторнае смуглае праменьне.

Панкел пільным зіркам акінуў усё памяшканьне, памятаў чагосьці галавою і спакойна ўсеўся на сваёй койцы, якая трэцьцяю стала ад надворнай сьцяны.

— Эх, і надаела ж усё, ды няма рады... дальбог, ну... Колькі часу адзіг, без родных, без усялякае аб іх чуткі... Адзіг адным, як бяродны, як саўлук... Вайна і вайна! Канца ёй нікага няма. То ледзі вярнуўся з хронту раныям, скалечаным... не дадому, не да сваіх, а ў лазарэт, халодны, брудны, бедаглядны... І столькі болю перанёс, столькі сілы загубіў... Чужыя людзі, койкі, ежкі... Яшчэ навет не ачунаў як сьледзіць, а тут вось ізноў, кажучь, збіраюцца пасылаць на хронт... згараў бы хоць ён тамка...

Гэта-ж жартч-н... Ці-ж хопіць мяне на гэтыя новыя мукі...

Панкел ізноў пакруціў галавою, скрывіў міну і заскрыжэў зубамі... Азірнуўся вакола сябе. „Не пайду цяпер на хронт... хача-б ачунацца адраны... Дое! Чаму мне больш за усіх ваяваць треба? Ды за вошта мне ваяваць? Ён барыўся ад сваіх слоў і гатоў быў сваю гатоўнасьць выкрыкнуць голасна, зле новыя думкі яго спынілі, ахалодзілі... „А як прымусяць?“—мігнудзі яны перад ім... Панкел нібы спалохаўся іх; крыху памалчаў у нейкім отупе. І калі прымусяць, заставаць, то і тады не пайду, і квіта... Хай што хочудь са мной робяць... Не паслухаю прыказу ні за што. Сапраўды кажа Проў: „будзь цьвёрдым і ня гніся так лёгка пад прыказамі“. Ма-

ла што табе більшавікі пацнуць прыказываць... тлі-ж вы іх хэўры... І ня буду, стаў паўпарцей крыху“.

Ён устаў з койкі, санці-ва зыхнуў, справадзіўшы зь сябе зацяжым енкам, і пачаў расьпіразваць папругу. Потым спыніўся, пераставіўшы соромжку на другую дзірачку. „Ах, добра было-б пагутарыць цяпер з Провам, удзіг, асобкам. Цікава пачуць, што ён мне парадзіць рабіць, калі ўсё-ткі прыдаецца пайсьці на хронт. Цікава... Пачэкаю тады яго“,—рашнуў Панкел і аддаўся вавому наплыву думак, няцелых, трывожных і смутных—выразных; іх рой скаваў яго, як лавіцугамі і прымусяў спакойна сядзець...

Вакол яго таварышы храпелі. Адны ляжалі на сваіх койках спакойна, нярухома, дру-

Сударгі паноу.

Забарона забастовак у
Польшчы.

Загадам Начальніка ваеннага округу забараняюцца забастовкі і прызывы да іх на чыгунках, дэпо, электрычных і газавых заводах і на зааправадальных станцыях. Відавочна будучы карацца ваенным судом, выслання за межы Рэспублікі, або будучы арыштаваны адміністрацыйным чынам на 3 месяцы, або аштрафаваны на суму да 30,000 марак.

Обыскі і арэшты.

Газета „Плоцкі Кур'ер“ піша, што польскае правіцельства, у звязку з пагражанняй краю небяспекай, увяло ў некаторых вобласцях надзвычайнае палажэнне і выдала загад аб обысках і арэштах асоб, прадуоных на шкоду дзяржаве.

Ужо ўчынена шмат обыскаў і арэштаў сярод бальшавікоў, бундаўцаў і комуністаў.

Пагромашчыкі.

Протиўжыдоўскі настроі у Варшаве усё павялічваюцца. Некалькі палякоў разам з атрадам салдат напалі на рэдакцыю жыдоўскай газеты і звышчалі усё, што так зналі.

Пагражаючы аружжам, прымусілі надрукаваць протиўжыдоўскую адоўку.

Протиўжыдоўскі друк пачаў

вайну протиў жыдоў, абвіняючы іх у спекуляцыі і ў здрадзе бацькаўшчыне.

На вуліцах Варшавы расклеены адоўкі Камітету Нацыянальнай Абароны, у якіх заклікаюць да пагромаў.

Паліцыя сілаю зачыняе жыдоўскія крамы, якія не гадляюць у суботы.

Ўезд у Варшаву забаронены.

Паведамляюць, што на міжвадаметвеннай нарадзе польскіх міністраў, з прычыны перапоўненасці горада, пастаноўлена забараніць ўезд у Варшаву і яе ваколіцы ў 40 кіламетраў навакол.

У надзвычайных выпадках ўезд будзе дазваляцца вышэйшай адміністрацыйнай уладай.

Так сама „Свобода“.

У Варшаве з канца мінулага месяца выходзіць на расейскай мове газета „Свобода“. У газэце працуе вядомая сьвятая тройца—Меражкоўскі, Філософаў і Гіпус. Да іх далучыўся і ўцёкшы з Менску правакатар Гэўскі.

Усе яны рознымі спосабамі заклікаюць расейскае грамадзянства дапамагчы Польшчы ў яе барацьбе з бальшавікамі.

Паны прыціснуты да Варшавы—дзе іх чакае магіла.
Работнікі і сяляне Беларусі, памажэце Чырвонай арміі
хутчэй сапхнуць іх у яе!

гіе варочаліся з боку на бок, кракчалі; іншыя кашлялі і ехалі. Вартаўнічага ня чуць ніде—бядзі і ён драмаў дзесяці.

— А мо Проў і сьціць? Давай раскатурхаю яго!—рантам жарашу сам з сабою Панкел і азірнуўся ў бакі, нібы шукаючы яго койкі. „А, вось яго месца“. Койка Прова была пустая; той, знача, яшчэ дзесяці вандаўся ў горадзе.

„Траба яшчэ пачакаць... А вотым пачну расправанца, а вась, пачы зьяўся лажыцца, ён і натрапіне... Але і хітры, аднак, гэты Проў, нечага сказаць: усё правяжае, дзе што і як; і тлумачыць усё бойка, з сэнсам... Вучоны, відаць, з багатага котлішча... ня мне равесьнік... Бач, як усяго багата мае: і мьла, і кавы, і грошы, і сьлізны ўсякае. Не шкадуе сабе нічога...“

Гэтак, вядома, і служыць ня цяжка. Ды, нябось, яшчэ на хронце ні разу ня быў... Ні на хронце, ні на варце... Круціцца сабе, пырпаліць на горадзе і ня знаеся... Ёсці, о-о-о, казаць нечага... Кушца якогась сны, нявначай... Па ўсяму відаць... Ды і ў гузарцы, ліха яму, цягне за іх... за оваіх: глядзіш, тае і хіліць у іх бок, засупаецца, абараняе іх усялякся... Панкел кінуў напярэнь галавою і ўздыхнуў.

„Ну, вядома, так ужо і треба... Гэта невялікая ганьба, мала што...“

Аднак, клопец ён разуменны, тлумачны... Судзіць справядлова, толкам, і паслухаць ніколі ня грэх... Вось я неек дужа люблю яго паслухаць...

(Працяг будзе).

Цішка Гартны.

Чуткі з заганіцы.

Дэманстрацыя ў Данцыгу.

У Данцыгу адбыліся вялізарныя дэманстрацыі протиў увядзеньня новых падаткаў і дарагоўлі. Дэманстранты былі страшэнна абураны. Раптам разьяслася чутка, што 40 ангельцаў, якія адмовіліся ад разгрузкі паравоза з аружжам, арыштаваны і адпраўлены ў турму. Натопі кінуўся да турмы вызваліць ангельцаў, але прысланы туды аўтамабілі з вартай разогналі дэманстрантаў. Пры гэтым адзін быў забіты і адзін ранены.

Дэманстрацыя ў Парыжы.

У шостую гадаўшчыну сьмерці Жораса ў Парыжы была наладжана дэманстрацыя, у якой прынімалі больш 100 тысяч чалавек.

На гэтай дэманстрацыі бы-

лі выкінуты гэтыя лэзунгі:

„Усеагульнае раззбраеньне!
Усеагульнае памілаваньне!
Усеагульны мір!
Свабода Саюзу!
8-мі гадзіны рабочы дзень!
Хай жыве верхаводства працоўнага люду!“

Становішча ня выяснена.

Паміж ангельскім і французкім правіцельствамі паўсталі непаразуменьні датыч на таго, ці прызнаваць правіцельства Врангеля. Францыя яшчэ не паведаміла правіцельства Злучаных Штатаў паўночнай Амэрыкі аб сваёй пастанове. Амэрыканскае правіцельства ня думае прызнаваць Врангеля, покуль становішча ў Савецкай Расеі ня стане больш ясным.

Паміжнародная таварыснасьць рабочых.

Ангельскія рабочыя пратэстуюць протиў новай вайны.

заклікалі да агульнай забастовкі, каб не дапусьціць Англію да вайны з Савецкай Расеяй.

Пратэсты супроціў вайны.

Па ўсёй Англіі адбыліся соткі мітынгаў, на якіх рабочыя парашылі спыніць усю прапу на той выпадак, калі Ангельскае буржуазнае правіцельства аб'явіць вайну Савецкай Расеі. Навет саміе памярковыя з кіраўнікоў рабочых прылучыліся да пастановы аб'явіць агульную забастовку на выпадак вайны.

У Савецкай Расеі.

Абарона Вэнгерскіх народных камісараў.

ложнікамі; які лёс будзе марорных камісараў, гэты і гэных 10 афіцэраў.

Расейскае Савецкае правіцельства даведалася, што для 10 членаў быўшага Вэнгерскага Савецкага правіцельства пагражае судэбная кара сьмерці за меры, прынятыя імі ў бытнасьць членамі правіцельства на карысьць працоўнага люду.

А гэтак сама дзеля небяспекі многім расейскім грамадзянам, якіе знаходзяцца ў Вэнгрыі, Савецкае правіцельства распарадзілася замкнуць у канцэнтрацыйны лягер 1000 вэнгерскіх афіцэраў, якія знаходзяцца ў Расеі, з іх 10 афіцэраў аб'яўлены за-

Прагаворы з Фінляндыяй.

На адбыўшымся 2-га жніўня пасяджэньні абгаварваўся праект, каб пачаць нормальнае гаспадарчыя зносіны паміж Савецкай Расеяй і Фінляндыяй.

Комуністычная праца ў вёсцы.

На Усерасейскай нарадзе работнікаў вёскі апрадаваўся плян комуністычнай працы ў вёсках.

У гэтую прапу ўваходзяць аддзел асьветы, сельскай гаспадаркі і іншыя.

Што робіцца на Беларусі.

Спагада для Чырвонай арміі і горада.

З народных мабыткаў пачаю паступаць шмат хлеба для Чырвонай арміі, а так сама і для горада, дзякуючы чаму рывачная пана на хлеб пачала паніжацца.

Мобілізацыя працоўнага люду.

На аснове трынаццаці павіннасці апаветчана мобілізацыя будаўніцкіх рабочых, металістаў і чыгуначнікаў дзеля выпраўнення працы для Чырвонай арміі.

Вячэр дапамога чырвонаармейцам.

У Вітабшчыне ў Сенаўскім мавоце чырвонаармейскія палы ўбрали мясцовымі сялянскімі.

Прафэсійнальны рух.

У вырабным савезе с. г. рабочых Беларусі арганізаваны дзевяць: 1) арганізацыя інструктарскі, 2) культурна-вясельні, 3) разначынны і 4) агульны.

Для хутчай арганізацыі с. г. рабочых савеза з'езд с. г. рабочых Беларусі ве пачаў 15 верасня г. г.

Ужо пасланы інструктары ў Дзівіненскі, Барысаўскі, Слоніўскі, Ваўкавыскі і інш. паветы для арганізацыі на месцах батрацкіх, фальварачных і ключавых савезаў, раздумва чэўныя палітыкі Савецкай Улады і падгатоўкі к з'езду с. г. рабочых Беларусі, які адбудзецца ў хуткім часе.

Школьная справа.

Пры Адзеле Народнай Асветы адчынена Беларуска-Савецкая секцыя, якая будзе вельмі справу беларускай прашыцы на Беларусі. З паведаў у секцыю паступаюць запросы аб адчыненні беларускіх школ.

У Слоніўскі павет выслала секцыя інструктароў для наладжвання беларускай прашыцы на павеце.

У Адзеле Народнай Асветы Дзівіненскага павету паступае шмат прыгавараў і заяваў з боку грамадзян павету з просьбай аб адкрыцці ў найхутчайшым часе школ першай ступені на беларускай мове.

Павятовы Адзел Асветы аб'явіўся ў Менскі Губэрніскі

Адзел Народнай Асветы заапаветраваннем даць школьным работнікам для беларускіх школ, а так-сама беларускіх школьных падручнікаў, навуковых пасобіяў і беларускай літаратуры.

Мае быць адчынена ня менш 30 беларускіх школ на павеце.

Трэба пачысьціць.

(М-ка Капыль на Мекшычын.)

У мястэчку Капылі, як і ў іншых мястэчках на Беларусі, сярод мяшчан шмат заядных ворагаў Савецкае улады.

Гэтыя паганцы ў летапінні годзе, калі былі ў Беларусі бальшавікі, стараліся як мага нашкодзіць ім, не выпраўняючы ніякіх савецкіх законаў і дэкрэтаў і увесь час падбіваючы другіх ня слухаючы бальшавікоў. З няўцерпа яны чакалі палякоў, і калі тыя прыйшлі, дык гэты капыльскіе егамосьці папалі як у бочку з мёдам. Напрыклад, Алесь Шкурніскі дык з кветкамі сустракаў палякоў і увесь час падказваў ім на бальшавікоў. Сяргей Мароз увесь час прасіўся адрыгнуцца Сальшавікам за валожаны на яго штраф за говку гарэлі, і калі прыйшлі палякі, то сваю пагрозу выпраўніў як належыць: ён падсачыўшы за хаваючым у мястэчку камуністам т. Бэка падказаў на яго жандарам, якія былі тут жа арыштавалі, адправілі ў Беларастоцкія лагеры і замучылі там на сьмерць.

Фельшары бальніцы, Івановіч і Бараноўскі, праз увесь год плуміліся над сям'ёю тав. Я. Багдановіча, выкідаючы яе з яе дому, выводзячы дзяцей і яе за рукі на вуліцу. Навет заведаным паляком, дахтаром гэтай бальніцы было праціўна глядзець на вытворцы пчынных ахавайцаў панскага парадку. І вось, усе гэтыя егамосьці цяперакі засталіся на старых месцах, спакойна і давольна жывучы, ды ў дурны момант хаваючыся над ня умеру вялікаю дабрацю і рахманнасцю Савецкае улады і... буседзяю бальшавікоў. А гэта зусім не мажлівая рэч. Такім паганцам месца альбо ў востразе, альбо ў канцэнтрацыйным лагеру, а не ў вольным мястэчку.

Нам здаецца, што нашы думкі навінны падзяляюць і ты, каму гэта ведаць належыць.

Чакаем іх вытворцы ў ж-ць Капылянін.

Бандыты.

Гор. Быхаў.

У той час, калі польскія банды занялі Кіеў, Мазыр, Рэчыцу і інш., польскія шпегі, аспіраючыся на кулакоў і дэзертыраў, каб зрабіць у тыле неспакойства, паднялі паўстаньне ў некаторых валасцях Быхаўскага павету.

Дзякуючы рашучасці адпаведнай улады, гэтае паўстаньне было хутка супакоена.

Вертаводы паўстаньня, галоўным чынам дэзертыры, былі пакараны ваенна-рэвалюцыйным судом.

Тыя-ж з іх, каго не паспелі яшчэ злавіць, але ўжо прыгаварылі да сьмертнай кары, пахаваліся ў ласох і пачалі заводзіць новыя банды, называючы іх зялёнымі.

Гэтыя банды трываюць у страху ўсё насяленьне, але сабодства і грабязь робяць асабліва над жывымі і савецкімі служачымі.

Нягледзячы на рашучую барацьбу з гэтымі бандамі, забойствы і грабязь ня спыняюцца. Губэрнскай Надзвычайнай Камісіі і Асобаму Адзелу Арміі трэ' было б прыняць крокі, каб ачысьціць павет ад гэтых банд, якія разваліваюць усякую партыйную і савецкую працу, як для хронту, так і для тылу.

Пастанова рабочых Ветрынскага заводу.

Мы, рабочыя шклянна-фарфарнага вырабу, выслушаўшы даклады т. т. Француза і Брытава аб другім з'ездзе Ш інтэрнацыяналу і аб адказе Савецкай Расеі на заяву Антанты, прызнаём, што рабочыя ўсіх краёў павінны як мага больш натужыць свае сілы ў барацьбе з багацямі, і што спроба агентаў Антанты ўсунуць рабочых пацярпела поўную няўдачу; рабочыя Савецкай Расеі адказалі словамі Савецкага Ураду, што мір могуць зрабіць толькі рабочыя з рабочымі, бо іх інтарэсы супольныя. Мы, рабочыя Ветрынскага заводу, ад усея душы вітаем дарогі гасьцей, якія прыехалі з іншых краёў на другі з'езд Ш інтэрнацыяналу, якія маюць права гаварыць ад імя рабочых усяго сьвету, з пабодай якіх настане сапраўдны мір.

Да творчай працы!

Хто ў войску, хто ў хаце —
ўсялякі —

За волю за долю ваюйце.

Рабочы, ратай і ваяка.

Навова жыццё ідбудуіце!

Да працы, да творчай да ічы-
рай.

Стары і малы, бяз упынку!

Няхай жа ня будзе упыраў

У родным працоўным будынку!

Хай стрэльба, сажа, чыжыкі ма-
лат

Кіруе жыццём бяз прыкосу.

Хай праца пануе, як волат.

На роднай зямлі Беларусі.

Вольны.

Рабочыя ўсяго сьвету, згуртаваўшыся вакол свайго рэвалюцыйна-Ш інтэрнацыяналу, толькі над яго сьцягам, скінуць з сябе ўціск буржуазіі і завоююць шчасліваю будучыню.

Хай жыве Чырвоная армія і апора яе — Ш інтэрнацыянал!

Хай жыве Савецкі рабочы ўсіх краёў Ш інтэрнацыянал!

Хай жыве ўсясьветная Соцыялістычная Рэспубліка!

Хай жыве камунізм!

Быхавец.

Голас мобілізаваных.

Мы, мобілізаваныя і дабрахвотнікі чырвонаармейцы з аслабжаных з пад панскага ўціску ваколіц, шлём сваё гарачае таварскае прывітаньне другому з'езду Ш-га камуністычнага інтэрнацыяналу ў асобе прадстаўнікоў усясьветнага працоўнага люду.

Спрабаваўшы увесь смак польскага біаўна, гвалтаў і грабязю, мы голасна заяўляем, што ўзложанае на нас заданьне будзе даведзена да пабеднага канца.

Мы ня выпусьцім вінтоўкі з нашых мазолістых рук дакуль, покуль ня будзе ачышчаны увесь сьвет ад белых шаек, якія стараюцца вярнуць зноў панаваньне капіталу на зямлі.

Шлём сваё пракляцце верхаводу ўсясьветнай контр-рэвалюцыйна-лёрду Керзону. Вам, пані, ня ўдасца нас больш абмануць!

Прач польскіх гвалтаўнікоў! Хай жыве міжнародная таварыскасьць працоўнага люду!

Хай жыве 2-гі з'езд Ш-га камуністычнага інтэрнацыяналу.

Хай жыве геройская Чырвоная армія!